

bb 10. fogadás a szovjetunió budapesti nagykövetségén

t bc/sze szb bs

1961. november 7.

v. i. usztyinov, a szovjetunió budapesti nagykövete a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából kedden este fogadást adott a nagykövetségén.

a fogadáson megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, fock jenő, kiss károly, marosán györgy, dr. münnich ferenc, nemes rezső, rónai sándor, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, czinege lajos, gáspár sándor, komósin zoltán, szirmai istván, a politikai bizottság póttagjai. résztvett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a minisztertanácsnak sok tagja, a politikai, a gazdasági és kulturális élet sok más vezető személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviseltek sok vezetője és tagja. a fogadás meleg baráti légkörben zajlott le. /mti/

- v e g e -

19.00
19.20

Zseli

- 10 -

F
M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. november 8.

bb 1. ezerkét száz új gazdasági épület kerül tető alá az év végéig pest megye termelőszövetkezeteiben

i áe hné szb ká

1961. november 8.

pest megye közös gazdaságaiban az idén több mint 90 millió forintot fordítottak építkezésekre. a nagyarányú munkát meggyeszer- te sikerült nagyobb zökkenők nélkül lebonyolítani: az idejében el- készült, összehangolt tervek alapján anyag vagy munkaerőhiány se- hol sem akadályozta huzamosabb ideig az építőket. még a tél beáll- ta előtt 1200 új gazdasági épület kerül tető alá a termelőszövet- kezetekben. emellett az ideiglenes nyári elhelyezésre szolgáló épületeket is átalakították, „téliültették”, a megye termelőszö- vetkezetei az év végéig többek között 170 szarvasmarha-istállóval, 63.000 sertés-férőhellyel, 170.000 férőhelyes baromfiállással gyarapodnak. elkészült több mint 460 gépszín, takarmánytároló, mag- tár, 24 nagy-befogadóképességű juhodály és loistálló, s mintegy 900 holdon új öntözőtelepek épülnek, nagymértékben csökken a gaz- daságok egyik legnagyobb gondja, a vízellátás is: az új majorokban összesen 110 kut építését fejezik be ezekben a hetekben, ezek nagy- részéhez vízvezeték is készül. /mti/

bb 2. érdekes kiállítások nyíltak. - jak- és bölényborjú szü- letett az állatkertben

i kz szb ká

1961. november 8.

az állatkert a nyár elmúltával is sok érdekes és tanulságos lát- nivalóval várja a látogatókat. minden bizonnyal a közönség kedvence lesz a napokban született jak- és bölényborjú. különösen az utóbbi értékes állat. kontinensünkön - rezervátumokban és állatkertekben - mindössze 300 európai bölény él.

viszonylag kevesen tudják, hogy a budapesti állatkert sokrétű és nagyon fontos tudományos kutatómunka céljait is szolgál- ja. az érdeklődők most érdekes kiállításon ismerkedhetnek meg ennek a kutatómunkának a céljaival és eredményeivel. a majomház előtti téren egy másik kiállítás is megnyílt. ötletesen, könnyen áttekin- tethető táblákon itt azt mutatják be, hogyan állította szolgálatába az ember az állatokat. az egyes pavilonokban több ismeretterjesztő táblát helyeztek el. ezek az egyes állat- és növényfajok kialakulá- sáról, elterjedéséről adnak részletes tájékoztatást. /mti/

16-2
Zseli

- 1 -

bb 3. megalakulásuk óta több mint háromszázféle áruval bővült az „ezer aprócikk”, -osztályok választéka

i ta/sze szb ki

1961. november 8.

Atig három hónapja nyílt meg budapesten az első ezer aprócikk-osztály az újpesti állami áruházban. ez a kísérleti osztály és az azóta megnyílt otthon áruház hasonló részlege azóta nagy népszerűsége miatt nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki vásárlókörökben is. a belkereskedelmi minisztérium a közelmúltban szakmailag is megvizsgálta, bevált-e ez az új kezdeményezés.

Kereskedelemszervezési szakemberek hosszabb ideig vizsgálták a ké „ezer aprócikk”, -osztály munkáját, meghallgatták a vásárlók és az eladók véleményét. tapasztalatuk szerint az osztályoknak az árukészlete kezdetben hiányos volt. ezt az illetékes áruházi vezetők is észrevették és a vásárlók kívánságainak megfelelően újabb cikkekkel bővítették készleteiket. igen sok vas-műszaki, műanyag- és háztartási cikket, valamint illatszerféléket szereztek be. sok olyan apró cikket bővítették a választékot, amelyet régebben egyáltalán nem lehetett kapni. jelenleg már árusítanak például gallérmerevítőt, függönygombot, ruhacsipeszt, dugót, lombfűrész-szalakat és különböző ritkán keresett szöveget is. az otthon áruházban több mint háromszáz aprócikkal bővült a választék.

Mint a két osztály eddigi forgalma bebizonyította, a vásárlók szívesebben keresik fel ezeket az ezer aprócikk-részlegeket, mint a különböző szaküzleteket. az eladók tapasztalata szerint az a tény, hogy a vevő szabadon válogathat ezernyi aprócikk között, megkönnyíti és biztossá teszi a vásárlást. sok embernél előfordul, hogy csak egy-egy kisebb árucikkért keresi fel az osztályt, de nem tud ellenállni a többi kiállított hasznos cikknek sem és többmindent vásárol. előnyös az is, hogy a közönség szabadon ismerkedhet az áruval, figyelemmel kísérheti a minőséget, az áru tetszetősségét is. az ezer aprócikk-osztályok népszerűségét bizonyítja az is, hogy lapást eddig még egyetlenegy esetben sem tapasztaltak, bár a forgalom naponta a 16.000 forintot is eléri. a két újfajta áruházi osztály tapasztalatai alapján a kereskedelemszervezési szakemberek most elhatározták, hogy a következő években tovább bővítik az ilyen áruházi osztályok és szakkoltok hálózatát. a fővárosban és a vidéken 1965-ig csaknem száz „ezer aprócikk”, bolt és osztály nyílik.

/mti/

605 R

Zsuzsanna

..

- 2 -

F

bb 4. társadalmi műszaki bizottságokat szerveznek budapest minden kerületében a városrendezési, az építésrendészeti és a közlekedési problémák gyorsabb megoldására

i hbj/hné szb vg

1961. november 8.

a hazafias népfőrt és a fővárosi tanács kezdeményezésére az elmúlt hónapokban több ezer mérnök és technikus kapcsolódott be társadalmi munkával a budapesti ingatlanok leltározásába és rendkívül értékes munkát végeztek.

a fővárosi tanács a jó tapasztalatok alapján még jobban akar támogatni a társadalom segítségére. ezért a különböző munkahelyeken dolgozó műszakiakat, a többi közt azokat, akik résztvettek az ingatlan-leltározásban, most újabb társadalmi munkára kéri fel. december 10-ig minden kerületben ugynevezett társadalmi műszaki bizottságokat hívnak életre. a bizottságok felkutatják és bejelentik, hol vannak olyan elhagyott telkek, amelyek köztisztasági szempontból kifogásolhatók, ugyancsak felkutatják az üdülőterületeken - például a szabadság hegyen, a római-parton - a rendeltetésellenesen felhasznált területeket és tájékoztatják a kerületi tanácsokat, hol található a városkép szempontjából feltűnően bántó foghíjak, hol szükséges feltűnően tájékoztatni.

a társadalmi műszaki bizottságokra vár az a feladat is, hogy felkutatják az engedély nélküli építkezéseket, ellenőrizzék a közterület-foglalások és építkezések rendjét, felderítsék, hol gondozatlanok az előkertek és hol elhanyagoltak a kertészek, megszervezik a játszótérek és a parkok védelmét, ellenőrzik a kerületekben levő műemléképületekben az engedély nélküli építkezéseket.

a társadalmi műszaki bizottságok tevékenysége a közlekedéssel és a kommunális szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekre is kiterjed. vizsgálja például, hogy egy-egy kerületben hogyan lehetne megszüntetni a veszélyes közlekedési „dugókat”, javaslatokat tesz az elhanyagolt utak, járdák javítására, egyes autóbuszvonalak és forgalmi terek helyes kialakítására, ellenőrzi például azt is, hogy az utcai lámpák mindenütt égjenek, sőt még azt is, hogy az utcai órák valóban a pontos időt mutassák. /mti/

1961.10.20
Zsuzsanna

..

- 3 -

bb 5. pénteken tartják a gépkocsi nyereménybetétkönyvek második sorsolását.

i kf/kf szb ki

1961. november 8.

az országos takarékpénztár november 10-én, pénteken este 6 órai kezdettel a magyar néphadsereg váci utcai központi klubjában rendezte a gépkocsi nyereménybetétkönyvek második sorsolását. ezen a húszon azok a július 31-e előtt váltott tízezer forintos, valamint az április 30-ig váltott ötezer forintos gépkocsi takarékbetétkönyvek vesznek részt, amelyek október 31-ig érvényben voltak. a sorsolást vidám műsor követi. /mti/

6.15 R
Zelso

- 4 -

F

bb. 6. repülőfelvételekkel keresik a hajdani óriásmeteorok krátereit - hazánkban is megkezdődik az óriásmeteor-kráterek kutatása

1 tz/sze/gy/vg

1961. november 8.

mostanában, mint az űrkutatás veszélyes ellenfelei, az apró meteoritok kerültek a közérdeklődés előterébe, de a tudomány - amint dr. Stegena Lajos docens, a műszaki tudományok kandidátusa elmondotta - a meteorvilág gigászainak, az óriásmeteoroknak a kutatását sem hanyagolja el. sőt egészen meglepő eredmények születtek, amióta az utóbbi években új módszert vezettek be a rég lehullott óriásmeteorok becsapódási helyének felkutatására.

egészen a közelmúltig csak két ilyen krátert tartottak nyilván, amelyek a kontinensekre becsapódott óriásmeteorok emlékét őrizték meg. ugyanakkor a meteorokkal kapcsolatban meglepő elképzelések is felmerültek már. egyesek szerint a legendás atlantiszt is valami óriásmeteor süllyesztette az óceán mélyére. mások a holdat származtatják abból, hogy anyagát egy 15-25 kilométer átmérőjű meteor becsapódása repítette ki annakidején a föld felületéről, s azon a helyen keletkezett a csendes-óceán.

ezek természetesen csupán be nem bizonyított feltevések, de tagadhatatlan, hogy óriásmeteorokról még távolról sem tudunk mindent. az a tény, hogy minél nagyobb meteorok közelnek földünk felé, száguldásukat annál kevésbé tudja a légkör lefékezni, és ha például 30 kilométeres másodpercenkénti sebességgel zuhannak a földre, - ami pedig meg sem közelíti sebességi „rekordjukat”, - pusztán az ütközés mechanikus ereje hatvanötször erősebb robbanást okoz, mint a hasonló tömegű tiszta nitroglicerin. ezért vágtak néhol csaknem egy kilométer mély krátereket is, amelyek alatt még további 300 méteres mélységig furódtak le a szétrobbant meteor darabjai. s ezért került elő az arizonai kráterből coesit is, a kvarcnak egy olyan kristálya, amelyet eddig csak mesterségesen, igen nagy nyomás és ezer foknál melegebb hőmérséklet mellett, illetve nukleáris robbantások melléktermékeként sikerült előállítani.

az óriásmeteorok kutatásának új, gazdag fejlődése a repülőgéptől, pontosabban a légi fényképezéstől várható. nemrég ugyanis rájöttek, hogy a közönséges, térképezési célokra készített légifelvételeken olyan óriásmeteor-kráterek körvonalai is tisztán felismerhetők, amelyeket évezredekkel ezelőtt betemetett a szelek, vagy a tenger hordaléka, s azóta teljesen ki feleltük.

/folyt. köv./
8.24

8. SP

- 5 -

Mag

bb. 6. / repülőfelvételekkel... 1. folyt./ gy

ilyen például az ontarióban mintegy 500 millió évvel ezelőtt keletkezett holleford-kráter. ezzel a módszerrel kanada területének körülbelül a felén mintegy négyszázezer légifelvétel feldolgozásával máris egy tucat eddig ismeretlen meteorkrátert tártak fel, amelyek közül a legnagyobb mintegy 32 kilométer átmérőjű. valószínű, hogy, ha a vizsgálatokat az egész világra kiterjesztik, többezerre növekszik majd a felfedezett óriás-meteor-kráterek száma.

háználunkban is megtörténtek már a kezdeti lépések az ilyen vizsgálatok bevezetésére, hiszen nálunk is - például eger környékén - vannak olyan felszíni alakulások, amelyeket valamikor talán egy-egy óriásmeteor becsapódása formálhatott meg. lehet, hogy így jött létre például tihany közelében a közismert külső-tó is.

/mti/

..

bb. 7. új műanyagcikk: rugalmas ruházati műbőr és polietilén termoszt

1 szf/gg/gy/vg

1961. november 8.

a nagytétényi hungária műanyag- és gumiárugyár állandóan javítja a ruházati műbőrök minőségét. az év elején kikísérletezte a „lélegző”, műbőrt, amelynek szabad szemmel láthatatlan lyukacsain áthatol a levegő, így a belőle készült kabátban nem izzad meg a viselője. most a műbőr kabátok elleni másik panaszt orvosolták. az volt ugyanis a kifogás, hogy a műbőr kabát túlságosan merev, nem simul eléggé a testhez, s viselője úgy érzi magát benne, mintha zsákot hordana. hosszas kísérletek eredményeként most olyan műbőrt állítottak elő, amely puha, rugalmas, van egy kis nyulása, akár a valódi bőrnek, a belőle készült kabát tehát jobban hozzáidomul a test formáihoz, s kényelmesebben viselhető. már sokezer kabátra való rugalmas műbőrt legyártottak. egyelőre exportálják, mert rugalmas műbőrt külföldön is kevés helyen gyártanak, ezért igen kapós. rövidesen belföldön is forgalomba kerül azonban az újfajta műbőr, többféle pasztel-színben.

másik újdonsága a gyárnak a polietilén termoszt, amely nem törik, mint a bakelit, nem horpad, mint a bádóg, amiből a termosztok külső burka rendszerint készül, az üvegbetét viszont nem törik benne össze, mert a polietilén burkolat megfelelően szilárd. a polietilén termoszt is rövidesen forgalomba kerül.

/mti/

8.30

- 6 -

2kg

F

bb. 8. újítás segítségével eleget tud tenni megnövekedett tervfeladatának a kistext - egymillió méterrel több textilanyag

1 sz/gg/gy/vg

1961. november 8.

a textilkészítés munkafolyamataihoz sok gőzre van szükség, s az utóbbi években, különösen pedig télen ez okozta mindig a legnagyobb gondot a kistext-ben. ezért határozták el, hogy ha majd megépül a kistesti erőmű, a gyárat és az erőművet gőzvezetékekkel kötik össze, s így megoldódik ez a régi probléma. az ezévi tervkészítéskor, számítva arra, hogy a negyedik negyedévben már gőzt ad a kistesti erőmű, nagyobb tervfeladatokat elé állították a kistext-et. ebben a negyedévben a tavalyinál mintegy egymillió méterrel több textilanyagot kértek a gyártól. az erőmű befejezése azonban még mindig késik és veszélybe került a kistext tervteljesítése. a gyár vezetői az energetikai szakemberek javaslatára a tervteljesítés érdekében elhatározták, hogy olaj-, illetve pakura tüzelésire állítják át kazánjaikat.

a gyár főenergetikusának, steinhacker jánosnak és nagy Mihály főtechnológusnak egy újítását is bevezették a kazánok átépítése közben, s ennek segítségével a 4-es kazánban csaknem kétszerannyi gőzt tudnak előállítani, mint eddig. már befejeződött valamennyi kazán átalakítása, a munkákat a gyár szakemberei, a karbantartó műhely dolgozói, az újpesti erőmű dolgozóinak segítségével rendkívül rövid idő alatt végezték el.

az újítással és az olajtüzeléssel a kistext kazánjainak hatásfoka a régi 62 százalékról 75-80 százalékra emelkedett és elhárult annak az akadálya, hogy egymillió méterrel több textilt gyárthassanak. hosszú idő óta először zavartalan a gyár gőzellátása, azután is, miután megkezdődött a fűtési idény. az erőtelep átalakítása ezenkívül azt is eredményezi, hogy a gyárnak minden tonna gőz előállítása 25 forinttal kevesebbe kerül és évente 5 575 tonna szenet takarítanak meg.

/mti/

..

bb. 9. bevált az önkiszolgálás, a gyorskiszolgálás, az önkiválasztás - népi ellenőrök vizsgálata az állami és szövetkezeti kereskedelemben az új eladási formákról

1 dl/tm/gy/sr

1961. november 8.

háználunkban a legutóbbi tíz évben kétszeresére növekedett az állami és szövetkezeti kiskereskedelem forgalma, s a szakemberek számításai szerint 1965 végéig újabb 23 százalékos emelkedés várható. ugyanakkor a városok és falvak több mint 30 000 boltja már most túlterhelt; jelenleg mindössze felével nagyobb az eladótér, mint egy évtizeddel ezelőtt volt.

/folyt. köv./

8.37

- 7 -

10.15
rel

bb. 9. / bevált az önkiszolgálás.... 1. folyt./ gy

a belkereskedelem vezetői az üzletek számának fokozatos gyarapításával egyidejűleg új kiszolgálási, eladási formák bevezetésével igyekeztek, s igyekeznek megoldani a megnövekedett feladatokat. A fontos közérdekű kérdés vizsgálatát a népi ellenőrök is napirendre tűzték, és az elmúlt hónapokban megnézték: az új módszerek beváltották-e a hozzájuk fűzött reményeket.

a körültekintő felmérés adataiból, tapasztalataiból kitéjt, hogy az új eladási formák jól beváltak. az a 2 536 bolt, amelyet önkiszolgáló, gyorskiszolgáló és önkiválasztó rendszerre alakították át, jelentősen hozzájárult az üzlethálózat kapacitásának bővítéséhez, s jól segítette a megnövekedett forgalom lebonyolítását. az is ezt bizonyítja, hogy jól lehet az új módon árusító boltok ma még csak 8 százalékát teszik ki az állami és szövetkezeti üzlethálózatnak, a forgalomból mégis 14 százalékkal részesednek. az új eladási formákat a vevők is megkedvelték, nagy közönségsikert aratott, hogy a vásárlókhöz közelebb, hozzáférhetőbbé kerültek az áruk, a polcok nagyobb választékot kínálnak, s a legtöbb esetben meg rövidült a vásárlási idő is. megállapították, hogy az új módon árusító boltok a bizalom erejével, a társadalmi tulajdon védelmére, megbecsülésére is nevelték a vásárlókat. az elmúlt években csak nagyon elvétve fordult elő visszaélés.

az új kiszolgálási formák bevezetése nagymértékben hozzájárult a városi és falusi boltok közötti különbség csökkentéséhez, s megjavultak az eladók munkakörülményei is. általános tapasztalat, hogy az új eladási módszerek alkalmazásának leghatásabb területe az élelmiszerkereskedelem. ennek megfelelően az állami élelmiszerboltoknak 19.3, a szövetkezeti boltoknak pedig 40 százalékát alakították át új rendszerre, s ezek bonyolítják le a forgalom 27.1, illetve 50.8 százalékát. ugyanakkor kiderült, hogy nem mindenütt alkalmazták a hálózatfejlesztés legcélszerűbb szempontjait. budapesten például az élelmiszerüzleteknek mindössze 12 százaléka árusít új módon.

az iparcikk-kereskedelem területén leginkább a cipő, a konfekció, valamint az üveg- és porcelán szakmákban terjedtek el az új eladási módszerek. ennek az az előnye, hogy a vevők jobban áttekinthetik a választékot, az elárúsítóknak pedig kevesebb időt kell egy-egy vásárló kiszolgálásával töltöniük.

/folyt. köv./
8.43

- 8 -

10.11. J. J. J.

F

bb. 9. /bevált az önkiszolgálás.... 2. folyt./ gy

a népi ellenőrzés vizsgálata az eredmények számbavételével egyidejűleg megállapította, hogy a bolt-hálózat túlterhelésének csökkentésére ma még nem használják ki az olyan módszereket, mint a nyitvatartási idő megváltoztatása, meghosszabbítása, vagy a házhozszállítás. a vidéki városokban, különösen a járási székhelyeken, valamint a nagyobb községekben gyakran panaszkodnak, hogy boltok zárása, illetve nyitása nem alkalmazkodik a vevők igényeihez. nagyobb gondot kellene fordítani a házhozszállítás népszerűsítésére, az áruk előrecsomagolására is. a népi ellenőrök véleménye szerint helyesebb lenne, ha a házhozszállítást nem a boltokból, hanem az erre a célra kijelölt raktárakból bonyolítanák le. ezzel egyidejűleg indítványozzák, hogy a butorokat, valamint a különféle nagyértékű háztartási gépeket, stb. áruminták és prospektusok alapján hozzák forgalomba.

a meglévő hiányosságok felszámolására a népi ellenőrök javasolják még, hogy az illetékesek vizsgálják felül az áruk előrecsomagolásának jelenlegi rendszerét, mérjék fel a fejlesztés anyagi szükségleteit, s készítsenek tervet a fejlesztés ütemére. az élelmiszerkereskedelemben pedig helyezték előtérbe a nagy boltok átalakítását, mert ezekben érvényesülnek legjobban az új módszerek előnyei.

/anti/

bb. 10. kutatók, üzemi szakemberek együttműködése az ötéves terv egyik fontos nyomdaipari feladatának megoldásában - egyszerűbb eljárással maradják majd a hengereket az athenaeum új többszintes mélynyomó gépéhez

i sz/sze/gy/vg

1961. november 8.

a miksa utca és a rákóczi ut sarkán már „kinőtt a földből”, az új épület, ahol az athenaeum nyomda számára vásárolt olasz gyártmányú mélynyomó rotációs gép kap majd helyet. miközben az építők dolgoznak, a nyomdakísérleti laboratórium kutatói és az athenaeum nyomda szakemberei azzal foglalkoznak, hogyan lássák majd el a hétszín-nyomású gépet elegendő hengerrel, hogy a harmincmillió forint értékű gép folyamatosan, fennakadás nélkül dolgozhasson. ha ugyanis nem tudnának változtatni a mostani hengermaratási módszeren, hengerre várás miatt sokat kellene állni majd a gépnek. ez természetesen nagy kiesést jelentene egy olyan teljesítményű gépnél, amelyen óránként 20 000 ívet nyomtathatnak.

/folyt. köv./
8.50

- 9 -

10.11. J. J. J.

bb. 10. kutatók, üzemi szakemberek... folyt./ gy

a nyomdakísérleti laboratórium főmérnökének stahl endrének sikerült olyan egyszerű hengermaratási módszert kialakítani, amellyel négy-öt marató oldat helyett eggyel, de mégis biztonságosabban készíthetik a nyomóhengereket. ezt az autotipiai eljárásnak nevezett hengermaratási módszert találmányként is elfogadták. több szakfolyóiratban jelent meg róla cikk, erre felfigyeltek a külföldi szakkörök és new-yorki, chikago nyomdák is érdeklődtek iránta.

az új módszer gyakorlati alkalmazásának megvalósítását sürgetővé teszi, hogy az athenaeumban a jövő évben megérkezik az új olasz gép és még 1962-ben sor kerül üzembehelyezésére, illetve üzempróbára. ezért a kísérleti laboratórium megállapodott az athenaeummal és az egyetemi nyomdával, hogy együttműködési szerződést kötnek és együttesen vesznek részt öt éves tervük e fontos nyomdaipari feladatának megoldásában. az új mélynyomó rotációsgép segítségével egyébként hétszínnyomással a világszínvonalnak megfelelő külsővel jelennek majd meg folyóirataink.

/mti/

..

bb. 11. terjednek az új, gazdaságos technológiai módszerek a gépipari üzemek öntődéiben

i tó/gg/gy/vg

1961. november 8.

a kohó- és gépipari minisztérium általános gépipari igazgatóságához tartozó üzemekben 9 szürke-, két acél-, egy temper- és egy szinesfém öntőde működik. az öntődékben általában nagy sorozatokat gyártanak, s így kifizetődik egy-egy új technológiai eljárás bevezetése és az üzem adottságainak megfelelő továbbfejlesztése. az öntődei munka korszerűsítésében példamutatóan tevékenykednek az acélöntő- és csőgyár szakemberei. egyik legjelentősebb eredményük, hogy az acélöntvényekhez ma már teljes egészében az ugynevezett vízüveges-szénsavas eljárással készítik a magokat. az új módszer bevezetésével feleslegessé vált a magszáritó kemencék üzemeltetése, lebonthatták mind a hármát, s ezzel jobb munkakörülményeket teremtettek az ott dolgozó munkásoknak. igen nagy előnye az új módszernek, hogy a gyár függetleníthette magát a városi gázellátástól, amelyet általában mindig éppen akkor korlátoztak, amikor a legnagyobb szükség lett volna a magszáritó kemencékre. ilyenkor a gázt más, lényegesen költségesebb fűtőanyaggal kellett pótolni.

/folyt. köv./
9.00

10.10. Zoli

- 10 -

F
bb. 11. / terjednek az új..... folyt./ gy

a magkésztés korszerűsítése után most kísérleteznek a gyárban a szürke öntvényből készülő vízvezeték nyomócsövek formáinak vízüveges-szénsavas készítésével is. az eddigi kísérletek alapján megállapították, hogy a formakészítésnél is előnyös a vízüveges-szénsavas technológia, azonban lényegesen gazdaságosabb lesz ez az eljárás, ha a formázó homokot többször is felhasználhatják. ezért kísérleteznek a formázó homok regenerálási technológiájának megoldásával. a kísérletek biztatóak.

ugyancsak az acélöntő- és csőgyár jó eredményeket ért el már eddig is az ugynevezett termikus felöntéssel. a gyár szakembereinek sikerült olyan vasoxid-alumíniumpor-szilícium-keveréket előállítani, amely hosszabb ideig marad magasabb hőfokon, mint az öntvény, s emiatt vastabb anyag szükséges a hűlésből eredő öntvény-zsugorodás pótlására. az április 4. gépgyárban jól bevált a tavaly üzembe állított forrószeles kupolókemence, amellyel ugynevezett gömbgrafitos öntést végezhetnek. az ilyen eljárással készült vasöntvények felveszik a versenyt egyes acélöntvény fajtákkal, azonban lényegesen olcsóbbak az acélnál. ujabban a vegyipari gép- és radiátorgyárban is foglalkoznak a gömbgrafitos öntés-technológia szélesebb körű alkalmazásával.

az új gazdaságos technológiák elterjesztésén túl gépesítéssel is növelik a gépipari üzemek öntődéinek műszaki színvonalát. a gábor áron vasöntőde- és gépgyár, valamint az április 4. gépgyár öntődéje új formázógépeket, a vegyipari gép- és radiátorgyár és a gábor áron vasöntőde és gépgyár pedig új öntvénytisztító berendezéseket kapott az idén. a kőbányai vas- és acélöntődéiben most fejeződik be az új öntvénytisztító üzemszám építése, ahol korszerű öntvénytisztító gépeket állítanak majd munkába.

/mti/

..

bb. 12. mind gyorsabb ütemű a mezőgazdasági tudomány és gyakorlat közeledésének folyamata - dr. tamásy istván nyilatkozata a kommunizmus építésének programjáról, a hazai agrártudományok fejlődéséről

i le/gy/ká

1961. november 8.

a kommunizmus építésének az szkp 22. kongresszusán elfogadott programja erőteljesen hangsúlyozza az elméleti és alkalmazott tudományok szerepét a mezőgazdaság fejlesztésében. az mti munkatársa megkérdezte dr. tamásy istvánt, a földművelésügyi minisztérium szakoktatói és kísérletügyi főigazgatóságának vezetőjét: milyen főbb tanulságokat nyújt a kongresszus és a program a hazai agrártudományok fejlesztéséhez, eredményeik gyakorlati alkalmazásához.

/folyt. köv./
9.05

10.10. Zoli

- 11 -

bb. 12. / mind gyorsabb... 1. folyt./ gy

- engem is, s a mezőgazdasági kutatásban és oktatásban dolgozó többi szakembert is megragadtak a kongresszusnak azok a megállapításai, amelyek szerint a kommunizmus felépítésének és a népjólét szakadatlan emelésének egyik elengedhetetlen feltétele a virágzó, sokoldalúan fejlett mezőgazdaság. a 22. kongresszuson a mezőgazdaságnak tulajdonított nagy szerepből a mezőgazdasági szakemberek megbecsülését és elismerését is látjuk, azt is, hogy milyen nagy jelentőségük van a mezőgazdaság fejlesztésében a megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakembereknek. szívből örülünk annak a megállapításnak, hogy az agronómusnak olyan szerepet kell betöltenie a mezőgazdaságban, mint a mérnöknek az iparban, s hogy a mezőgazdasági üzemekben olyan agronómiai fegyelmet kell kialakítani, mint amilyen a gyárak technológiai fegyelme. úgy gondolom, ez a követelmény nemcsak a szovjetunióban, hanem a mi mezőgazdaságunkban is időszerű, s megvalósítását nagyrészt a szakoktatásban kell megalapozni.

- szakoktatási intézményeink többsége eddig is vidéken volt, de most, az oktatási reform megvalósítása során ezen a téren is továbblépünk. a most alakult és alakulóban levő felsőfoku technikumokat főképpen korszerűen felszerelt állami gazdaságokba telepítjük. most építjük ki a felsőfoku oktatási intézetek méreteiben is nagyüzemi jellegű, korszerű anyagi-technikai bázissal ellátott tangazdaságait. ezekben a hallgatók már olyan fejlett technológiával és agronómiai fegyellemmel ismerkednek meg, amilyennel évek múlva, mint végzett szakemberek a gyakorlatban találkozhatnak majd. ez a magasfoku fegyelem és általában a kutatási eredmények szélesebbkörű alkalmazása természetesen nagyobb szaktudást igényel a mezőgazdaság minden dolgozójától. jelenleg mintegy ötvenezren vesznek részt szakmunkásképzésben, s a harmadik ötéves terv végéig el akarják érni, hogy a tsz-tagok zöme szakmunkásképzéssel rendelkezzen.

a mezőgazdasági kutatásban dolgozók számára nagy jelentőségű a programnak az a megállapítása, amely szerint a párt elősegíti a mezőgazdasági tudományok fejlődését, a tudósok alkotó erőfeszítéseit a mezőgazdaság alapvető kérdéseinek megoldására irányítja és arra törekszik, hogy a tudomány eredményei minél szélesebb körben elterjedjenek. a társadalom termelőerőinek olyan szakaszába léptünk, amikor gyakran nehéz meghatározni, hogy hol végződik a tudományos kutatás és hol kezdődik a termelés. ma már nemcsak a tudományos intézetek laboratóriumaiiban találkozunk kutatókkal, hanem az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek földjein is. nem kétséges, hogy a tudomány és a gyakorlat közlekedésének folyamata mind gyorsabb ütemben megy végbe.

/folyt. köv./
9.14

- 12 -

10.20

F

bb. 12. / mind gyorsabb... 2. folyt./ gy

- ebből a szempontból - mint erről a kongresszuson is szó esett - nem jelentéktelen kérdés a kutató intézetek elhelyezése, területileg is közvetlenebb kapcsolata a mezőgazdasági gyakorlattal, egy-egy táj konkrét problémáival. ezt szem előtt tartva egyrészt a már vidéken levő intézeteket akarjuk tovább erősíteni, másrészt keressük az anyagi, beruházási lehetőségeket ahhoz, hogy egyes, jelenleg a fővárosban működő kutató intézeteket korszerűen felszerelt mezőgazdasági nagyüzemek mellé telepíthessünk. a tudomány és termelés kapcsolatának másik szervezeti formája a kihelyezett kutató csoport, amelyeknek hálózatát - a kezdeti eredmények tapasztalatai alapján - tovább kívánjuk fejleszteni. így a tudományos dolgozók egy része közvetlenül a termelés helyszínén, a legkorszerűbb állami gazdaságokban végzi majd kutató munkáját, s egyúttal közreműködik a kutatási eredmények gyakorlati elterjesztésében is. hasonló célt szolgál az is, hogy megteremtjük az agrotechnikai kutatási eredmények értékelésének országos rendszerét. ez egyrészt lehetővé teszi az új eljárásoknak az eddiginél megbízhatóbb, alaposabb véleményezését, másrészt az értékelés utáni gyorsabb elterjesztését.

az szkp programja átáruzza az elméleti kutatások fejlesztésének jelentőségét. számunkra is nagyon megszívlelendő megállapítás, hogy a tudomány és a technika további haladását mindenekelőtt a természettudomány vezető ágainak eredményei határozzák meg. ebből következik, hogy a matematika, a kémia, a fizika és a biológia magas színvonala a mezőgazdasági tudományok fejlődésének és hatékonyságának is elengedhetetlen feltétele. amikor az e területeken dolgozó kutatókkal utánanéztünk ennek a kérdésnek, kiderült, hogy az agrártudományok éppen ezektől a határterületi tudományágaktól várhatják a legtöbb és a legfrisebb eredményt. ezen túlmenően egy látom, hogy a határterületek érintkezésénél van leginkább lehetőség új tudományterületek keletkezésére is. ezért az agrártudományok távlati tervezésekor arra törekszünk, hogy elsősorban az ilyen határterületek fejlődjenek, mint például a biokémia, a biofizika, a növényélettan, a radiobiológia, a kibernetika, stb. a program megerősít bennünket abban az elhatározásunkban, hogy az ide tartozó témákat be kell építenünk távlati kutatási terveinkbe, s gondoskodnunk kell a szükséges szervezeti feltételek biztosításáról is.

/folyt. köv./
9.20

- 13 -

10.20

bb. 12. / mind gyorsabb... 3. folyt./ gy

ezt nem új kutató intézetek létesítésével oldjuk meg, hanem úgy, hogy egyes egyetemi és főiskolai tanszékeket szervezünk át intézetté és megerősítjük a meglévő intézmények egyes részlegét. Így például a növényvédelmi kutató intézetben antibiotikum-részleget állítunk fel, ahol kidolgozzák majd, hogyan használhatók fel a növényi betegségek ellen is az antibiotikumok. A kibernetika segítségét is hasznosítani akarjuk a mezőgazdasági kutatásokban, s azt szeretnénk, ha néhány szakemberünk a szovjetunióban szerezhetné meg az ehhez szükséges ismereteket.

- az szkp programja hangsúlyozza, hogy a tudományos munka irányításában növekedni fog a tudományos közvélemény szerepe. ezen a téren nekünk is van tennivalónk. arra törekszünk, hogy a mezőgazdasági tudomány fejlesztésének elengedhetetlen feltétele legyen a kötetlen, elvtársi vita, amely elősegíti a mezőgazdasági kutatás előtt álló és megérett problémák alkotó megoldását. úgy gondolom - mondotta befejezésül dr. Tamásy István -, hogy az így kialakuló tudományos közvélemény elő fogja segíteni, hogy semmiféle személyi vagy egyéb ok ne akadályozhassa a kutatások igazi eredményeinek gyakorlati alkalmazását.

/mti/

9.47

- 14 -

F

bb 13. jövőre 130 vagon kőszti babot termelnek tolna megye szövetkezetel

vid ká/j-lm LI

1961. november 8.

az elmúlt években nemcsak tolna megyében, hanem az egész országban visszaesett a babtermelés, ami elsősorban annak tudható be, hogy a nagyüzemi módszereket még nem dolgozták ki. ezért látott hozzá az iregszemcsei kutató intézet azokhoz a kísérletekhez, amelyeknek eredményeként vetőgépet szerkesztettek a kukorica és a kőszti bab egyszerre történő elvetésére. az intézet az év folyamán 10 ilyen speciális vetőgépet készített a termelőszövetkezetek számára. az iregszemcsei kísérletek azt is megmutatták, hogy a kukorica mellett kősztesként termelt bab holdanként átlag 2-3 mázsás termést ad, s a kapálása sem jelent többletmunkát, mert a kukoricával együtt lehet gyomtalantani. ezek a kísérleti eredmények is hozzájárultak ahhoz, hogy tolna megye termelőszövetkezetel az idei 69 vagon helyett jövőre már 130 vagon bab szállítására kötnék szerződést. egyedül a tamási járás 18 közös gazdasága 22 vagon bab értékesítésében állapodott meg./mti/

bb 14. az idén ősszel hat és félezer hold új gyümölcsöst telepítenek szabolcsban

vid ká/j-lm LI

1961. november 8.

szabolcs-szatmár megyében a szántóföldi növénytermesztésre kevésbé alkalmas területeken a második öt éves terv időszakában 34.000 hold új gyümölcsöst telepítenek. ebből már ezen az őszön 6 és félezer holdat ültetnek be jórészt jonathán-alma, kisebb mértékben pedig vegyes gyümölcsfákkal. 115 termelőszövetkezetben telepítenek új gyümölcsöst, 25-ben pedig bővítik a meglévőket. vannak közös gazdaságok, mint a székelyi buzakalász, a komorói buzakalász, a szabolcsveresmarti kossuth, ahol 100-100 holdat, a ramocsaházi és a nyírbranyi termelőszövetkezet, ahol 160-160 holdat, a nyírbranyi új élet tsz, ahol 200 holdat, a nyírkáti rákóczi tsz, ahol 600 holdat telepítenek be gyümölcsfákkal. az utóbbi közös gazdaság a 600 holdból 500-on diófa-csemetéket ültet el. a szaporítóanyag nagyrésze a nyírteleki állami gazdaság fűiskolájából származik, ahol már megkezdtek a facsemeték kiemelését és szállítását./mti/

9.55

- 15 -

10.10

Mue

bb 15. félmillió forintos önköltségcsökkentés a gépesített nemesvámosi petőfi tsz-ben

vid ká/j-lm L1

1961. november 8.

vaszprém megye egyik legjobb termelőségcsökkentésében, a nemesvámosi petőfi tsz-ben az idén teljesen gépesítették a szántó-földi gazdálkodást. a már meglévő gépekhez ezévből 1,200.000 forintért vásároltak korszerű erő- és munkagépeket, gazdasági felszereléseket. nemrég saját javítóműhelyt állítottak fel, ahol a gépek karbantartásán kívül a nagyobb szakértelmet igénylő főjavításokat is el tudják látni. a nagyfokú gépesítésnek a termelőségcsökkentés az idei aszályos esztendőben különösen nagy hasznát vette. jórészt ennek köszönhető, hogy a megyében elsők között fejezték be az őszi vetést. a szervezeteti szakemberek számvetése szerint a gondosabb munkaszervezés, az üzemanyagtakarékosság és az üresjáratok megszüntetése révén a saját géppark félmillió forintos önköltségcsökkentést eredményezett a tavalyi kiadásokhoz képest. /mti/

--

bb 16. délszláv népi együttes alakul zalában

vid fm/ke-lm fm

1961. november 8.

zala megye déli részén nyolc községben délszláv lakosság él. a községek fiataljai és pedagógusai elhatározták, hogy zalai délszláv népi együttest alakítanak. a községből szép számmal jelentkeztek a fiatalok, sőt még az idősebbek is, hogy résztvegyenek a munkában. az együttesnek népi tánc-, ének- és zenekara lesz. /mti/

--

bb 17. valamennyi felnőtt lakos elvégezte az általános iskola nyolc osztályát a borsod megyei trizs községben

vid fm/ke-lm fm

1961. november 8.

a borsod megyei trizs községben 89 ötven éven felüli lakos él, akik korábban az elemi iskolának csak 2-3 osztályát végezték el. részükre az elmúlt években megszervezték a dolgozók esti iskoláját, ahol valamennyien elvégezték az általános iskola nyolc osztályát. /mti/

--

9.58

- 16 -

10.10.1961

F

bb 18. kulturális intézmények, tudóstanatórium, modern lakóházak, turistaházak épülnek a pécs-mecseki hegyoldalon

vid fm/ke-lm fm

1961. november 8.

a pécs felett emelkedő mecsek-hegység - a tanács anyagi segítségével és a lakosság társadalmi hozzájárulásával - számos létesítménnyel gazdagodott az utóbbi néhány évben. rendezett, szép utakat és sétányokat alakítottak ki a város feletti erdőn részen. a természetkedvelők autóbusszal is megközelíthetik a misina tető népszerű kilátóját és vendéglőjét. itt kapott helyet a televíz iós közvetítő állomás, továbbá a meteorológiai állomás. megnyitott a növény- és állatkert is. az idén a vidámparkot vették birtokukba a pécsiek, amelynek a megnyitás óta eltelt két hónapban több mint 80.000 látogatója volt.

a fenyvesek között gyors ütemben épül a 300 ágyas tudóstanatórium. ebben a korszerű épületben két év múlva kezdődik meg a gyógyító munka. turisták, városlátogatók régi kívánságára szálló is lesz a mecseken. az egykori hotel kikelet szomszédságában százszemélyes, a dömörkapunál pedig ennél kisebb turistaszálló épül.

a műutak mentén, egészséges, szép környezetben mind több családirház is látható. az erdő peremén vezető magaslati uton pécs legszebb társasházai kapnak helyet. az egyenként 12 lakásos épületek kétemeletesek lesznek. beépített butorokkal látják el a lakásokat, garázs és kocsmosó épül az autótulajdonosoknak. a tetőterazon napfürdőzhetnek, zuhanyozhatnak a lakók. az épületek környékét parkosítják és gyermekjátszóteret is létesítenek.

a mecsek évről-évre több örömet, szórakozást nyújt a pécsieknek, a város vendégeinek. a népszerű, nyolc holdas vidámparkot újabb négy holddal bővítik. megkezdik az uttoróvasút építését, amely a jövő évtől az állatkert és a vidámpark között közlekedik. /mti/

--

bb 20. sok országba eljutnak a nagyatádi cernagyár termékei

vid te-lm ki

1961. november 8.

az országban jelentős mennyiségben egyedül az újpesti cernagyár nagyatádi telepén gyártanak kézimunkafonalat. havonta ötvenöt-hatvan tonna fonalat adnak át a bel- és külkereskedelemnek. a gyár áruit kétszázhatvan színváltozatban készíti. a kellemes színű és jóminőségű kézimunkafonalat külföldön is igen keresett. havonta tizenkét vagon jut el többek között törökországba, szíriába, egyiptomba, szudánba, hondurasba és kubába. az említett országokban első sorban az úgynevezett árnyalt himzőfonal a kedvelt. /mti/

10.04

- 17 -

10.11.1961

bb 19. mőhelycsarnokot épitenek az ipari kemencék  g inek
vizsg t ra di sgy r tt

vid te-lm ki

1961. november 8.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen három éve működő
hőtechnikai kutató állomás már eddig is számos, fontos műszaki
gyakorlati kérdés megoldásával segítette az üzemeket, így például
a kutatóállomás kísérletei alapján vezették be az  zdi kohászat-
ban az olajbefuvat sos vasolvaszt st, amelynek eredményeként az
egyik koh n l ma már mintegy kétszáz kilogrammal kevesebb import
koksztot használnak egy-egy tonna nyersvas előállitásához. a magyar
acél  rnygy rban uj kovács-kemence üzembehelyezésével jelentős
f t energi t takaritanak meg, ezt a kemencét szintén az állomás
otgoz  nak kísérletei alapján  pített k.

a munka eredményességét jelentősen fokozza, majd, hogy a
lenin kohászati művekben az ipari kemencék  g inek állandó vizs-
g t ra külön m helycsarnokot épitenek. ebben k t jól műszerezett,
ugynevezett l ngvizsg l  kemencét l tesitenek, s azokkal a kutató-
 llom s szakemberei vizsgálják meg a különböző  g k hatásfokát,
gazdaságosságát és uj tipusokat kísérleteznek ki. ezzel jelentős
segítséget nyujtanak majd az üzemeknek a takarékos, helyes f t -
anyag gazdálkodáshoz.

az uj műhelycsarnok építését megkezdt k és előrelátható-
lag az  v végén átadják rendeltetésének./mt1/

--

bb 21. ,,betonl v ,, gép gyártását kezdt k meg szegeden

vid te-lm ki

1961. november 8.

ujtipusu  pítőipari gép, nagyteljesitm ny  pneumatikus
betonozó sorozatgyártását kezdt k meg a szegedi gépipari sz vet-
kezetben, uj magyar találmány alapján. a berendezés hatszáz literes
tartályból, l gs r t b l, illetve l gtart lyb l áll. a nagy
tartályba beleontik a betonkeveréket, s több atmoszférás l g-
nyomással, cs veken juttatják az  p tk z s hez. a k sz l k a nagy
nyomás következtében szinte ,,k l vi,, a betont a kívánt helyre.
v szintesen kétszáz méterre függőlegesen pedig hatvan méter magas-
ra is felnyomja az építőanyagot. teljesitménye meghaladja a napi
 tven köbmétert./mt1/

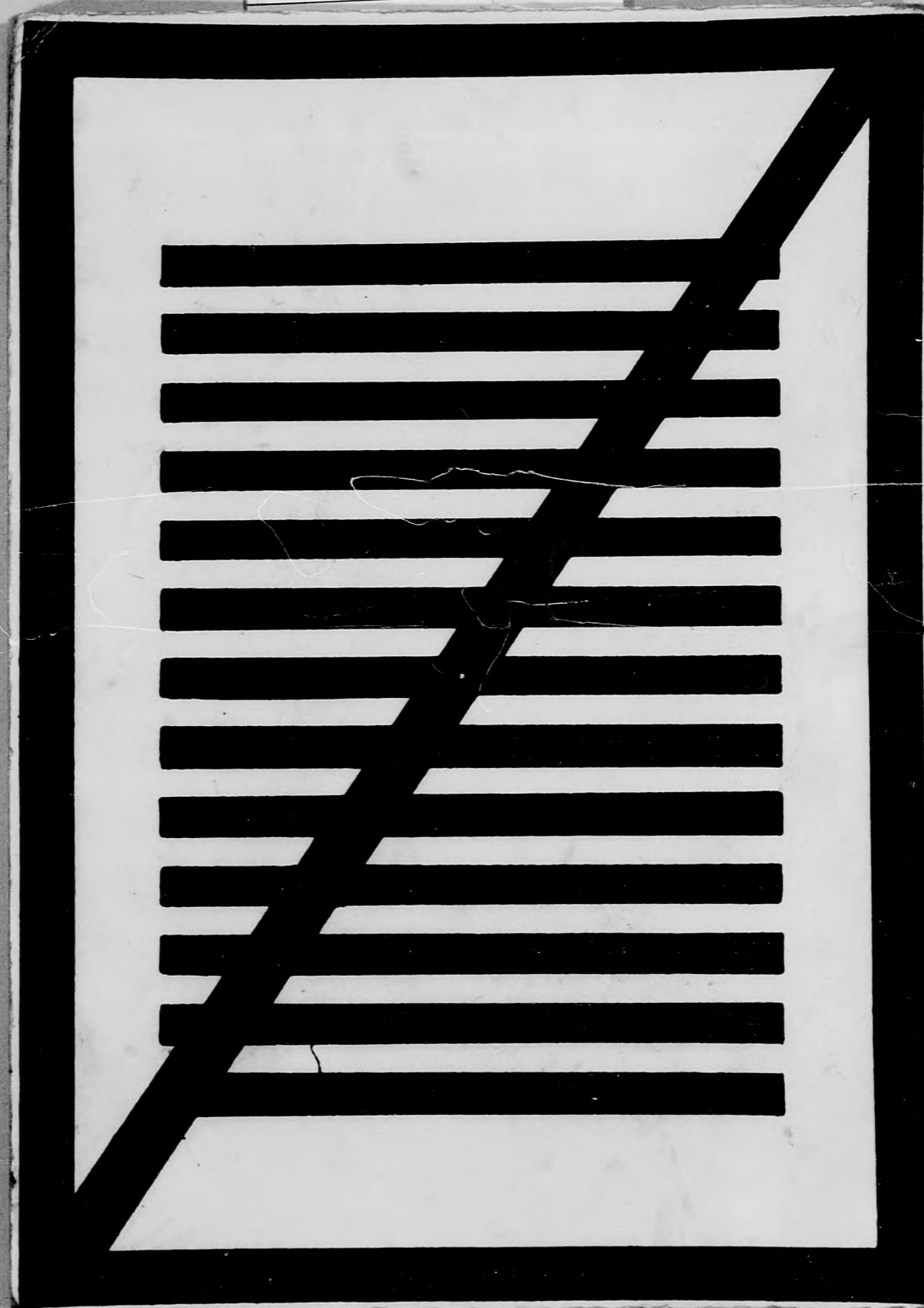
--

- 18 -

10.09

10.09

F
M szk. 19. lap.

bb 24. a mezőgazdasági terv végrehajtásának elősegítésére tudományos technikai tanács alakult vas megyében

vid ká/j szb ká

1961. november 8.

vas megyében az ötéves tervben meghatározott mezőgazdasági feladatok végrehajtásának elősegítésére a megyei tanács végrehajtó bizottsága mellett tudományos technikai tanács alakult. a hat mezőgazdasági kutatóból, három termelőszövetkezeti elnökből és öt gyakorlati szakemberből alakult tanács tudományos alapossgal határozza meg a legfontosabb teendőket. munkájának középpontjában a cseri tájegység hasznosítása, a megye gyümölcsstermesztésének fejlesztése, a gépesítés és a termelőszövetkezetek szakosítása áll. a szakemberek máris megkezdték a munkát: hozzáálltak a cser hasznosítására irányuló szaktanácsok kidolgozásához. /mti/

...

bb 25. a gyöngyösi ipari tanulók a budapesti színházak előadásain

vid fm/ke szb fm

1961. november 8.

a gyöngyösi ipari tanuló intézet vezetői még a nyáron tárgyalásokat folytattak az operaházzal, a petőfi, a jókai és a madách színházzal a tanulók csoportos színházlátogatásáról. a megállapodás alapján a fiatalok havonta külön autóbuszokon utaznak budapestre egy-egy előadás megtekintésére. ebben a tanévben tíz színházi előadást néznek meg a fővárosban, vasárnaponként, saját költségükön. /mti/

...

bb 26. felújítják győr egyik értékes műemlék-épületét, a „magyar ispitát,”

vid fm/ke szb fm

1961. november 8.

győr belvárosában felújítják a város egyik értékes műemlék-épületét, a volt „magyar ispitát,” az épületben - amely már az 1500-as években is megvolt - 1666-ban széchenyi györgy aggodalmaskodó menházát alapított. a ház reneszánsz stílusú homlokzatát és árkaos udvarát eredeti formájában állítják helyre, az udvarra pedig borsós miklós fővárosi szobrászművész díszkutat tervez és készít. /mti/

...

10.23

- 20 -

bb 29. az olajkutak automatizálásának eredménye: megszilárdult a technológiai fegyelem, csökkent az önköltség bázakerettyén

vid te-lm ki

1961. november 8.

a bázakerettyei olajmezőn júliusban befejezték az olajkutak automatizálását. az időszakosan termelő kutakra időciklusos indítóberendezéseket szereltek, az állandóan működő kutakat pedig tíz-tizenötös csoportokban távvezérléssel irányítják. az olajkutak automatikus, egyenleges működését biztosító műszerek még olyan feladatokat is elvégeznek, mint például a termelési adagyűjtés: a műszerek feljegyzik, melyik kut mennyi olajat termel az adott időszakban, s jelzik az esetleges rendellenességet is. az olajmezőn üzembehelyezték az olajipar első talpnyomásmérő műszerét is, amely állandóan mutatja, hogy a rákapcsolt kutak alján mekkora a rétegnomás. korábban háromnapos munkába telt, míg egy-egy kuton elvégezték a talpnyomásmérést, most pedig a műszerek állandóan mutatják, mi a helyzet az ezer méternél mélyebb olajkutakban.

- az olajkutak automatizálása és bekapcsolása a távvezérlésbe mintegy háromévi munka eredménye - mondotta horváth róbert, a budafai kőolajtermelő vállalat főmérnöke. műszaki fejlesztési programunk e részének megvalósításával megszilárdult az olajmezőn a technológiai fegyelem. most ha egy kutat, vagy egy kutacsoportot beállítunk egy bizonyos termelési szintre, akkor mindig tudjuk, melyik kut mennyit termel, mire képes. az automatizálás előtt egész sereg dolgozónk azzal volt elfoglalva, hogy napestig járta az olajmezőt, mérgette és jegyezte a kutak termelését. erre már nincs szükség. az automatizálással attól is megmentettük dolgozóinkat, hogy télen-nyáron, esőben, hóban embertelen időben is kint kelljen tartózkodniuk a több ezer holdat felölelő olajmezőn.

- az olajkutak automatizálásának jelentős eredménye még - mondotta a főmérnök - hogy csökkentek a termelési költségek. az idén a múlt évihez képest 78.50 forinttal csökkent egy-egy tonna olaj termelési költsége. ez csupán ebben az évben több mint tízmillió forint megtakarítást jelent. /mti/

...

bb 31. kertés házakat is épített az otp győrött

vid te-lm ki

1961. november 8.

a többemeletes öröklakásos és szövetkezeti lakóházakon kívül kertés házakat is épített jövő évtől az országos takarékpénztár győrött. az első kertés házakat 1962-ben építik fel a győri pamutszövő- és műbörgyár közelében. az egyemeletes házakban legfeljebb négy, két- és háromszobás lakás lesz. a kész házakat a szövetkezeti lakásokhoz hasonló kedvezményes feltételekkel kaphatják meg a dolgozók. /mti/

10.30

- 21 -

bb 27. a debreceni köztemetőbe helyezik át fazekas mihály hamvait

vid fm/ke szb fm

1961. november 8.

fazekas mihálynak, a ludas matyi költőjének hamvait annak idején a debreceni dobozi temetőben hantolták el. most a városrendezés során beépítik ezt a temetőt. a halottak - s közöttük fazekas mihály maradványait - átszállítják a nagyerdőben levő városi köztemetőbe. /mti/

-. -

bb 28. garázst építenek a dolgozók gépkocsijai és motorkerékpárjai részére a dimávg kisz-fiataljai

vid te szb ki

1961. november 8.

a dimávg kisz-fiataljai évről-évre rendbehozzák, szépítik, csinosítják a gyár üdülőit. az idén ezenkívül több mint husz műszaki fejlesztési feladat megoldását vállalták és mintegy harmincezer órai társadalmi munkával sportpályát építettek a gyár közelében. a napokban újabb értékes kezdeményezésbe fogtak. a gyár dolgozói közül ugyanis naponta mintegy huszan saját gépkocsijukon és mintegy kétszázan motorkerékpáron járnak munkahelyükre. a gépkocsik és motorkerékpárok garázsírozása azonban - megfelelő épület hiányában - gondot okoz. ezért a fiatalok elhatározták, hogy a gyár főépülete mellett részben hatvan gépkocsi és háromszáz motorkerékpár befogadására alkalmas garázst építenek. a fiatalokat tervük végrehajtásában a gyár hulladékanyaggal és egyéb módon is segíti. a garázs terveit a gyár fiatal műszaki dolgozói készítik. úgy tervezik, hogy a jövő év tavaszán az új létesítményt tető alá hozzák. /mti/

-. -

bb 30. javult a minőség, csökkent a selejt a mályi téglagyárban

vid te szb ki

1961. november 8.

a mályi téglagyár dolgozói az idén elsősorban a termelékenység növelésére, a minőség javítására és a selejt csökkentésére törekednek. munkájukat messzemenően támogatják a műszaki dolgozók. átdolgozták a gyártási technológiát, megszilárdították a munkafegyelmet és számos műszaki intézkedést vezettek be. így például a nyersanyag-szállítás meggyorsítására gépesítették az agyagbányát, az üzemben pedig egy munkafolyamatokat átszerveztek. /folyt.köv./

10.35

- 22 -

bb 30. /javult a minőség,... folyt./- szb

a gyár vezetői a napokban értékelték az év tiz hónapjának eredményeit. megállapították, hogy a bevezetett intézkedésekkel és módosításokkal a vártnál jobban alakult a munka termelékenysége. az idén ötvenhárommal kisebb létszámmal ugyanannyi értéket termeltek, mint az elmúlt év hasonló időszakában, a tervezett önköltséget pedig 2.4 százalékkal csökkentették. jelentősen javult a téglá minősége is. különösen az ugynevezett hatos és tizes válaszfalakok gyártásánál értek el igen szép eredményeket. ma már ezer válaszfallop közül 960-970 elsőosztályú minőségű. a minőség ilyen arányu javításával a selejtet 6.9 százalékról 5.7 százalékra csökkentették.

a mályi dolgozók tiz hónap alatt terven felül csaknem 2,300.000 nyers- és 1,900.000 kisméretű téglának megfelelő vegyesárut készítettek. a dolgozók átlagkeresete az idén 1.5 százalékkal emelkedett. /mti/

-. -

bb 32. szegedi pomológus érdekes kísérletei az őszibarackfák élettartamának meghosszabbítására

vid ká/j szb ká

1961. november 8.

komáromi ede, szegedi pomológus évtizedek óta érdekes kísérleteket folytat kertjében, s néhány éve a kiskundorozsmai józsef attila termelőszövetkezetben, az őszibarackfák élettartamának meghosszabbítására, a fagy kártételének megszüntetésére. az általa gondozott fák hosszabb ideig hoznak gyümölcsöt és a leghidegebb tél sem tesz kárt bennük. a pomológus szerint a termőhajtások főként azért fagynak el, mert nem tökéletes a fák tápanyag-egyensúlya, az anyagcseréje. a foszfor- és káli-műtrágyák nehezen hatolnak be a kemény agyagos földbe, nem jutnak el a gyökérzethez, s emiatt a fák aránytalanul fejlődnek, hamar tönkremennek. a szegedi kutató ötletes módszert dolgozott ki a tápanyag-felvevőképesség tökéletesítésére. hosszúszerű tölcserben mozgó furók segítségével közvetlenül a fák gyökérzetéhez juttatja a műtrágyát. egyúttal új metszési módszert is alkalmaz, amely után a fákon rövid, 50-60 centiméternél nem hosszabb termő vesszők fejlődnek, igen nagy számban. e rövid vesszők nagyon erősek, s termőrügyeiket a leghidegebb tél sem teszi tönkre.

a nagyjelentőségű őszibaracktermesztési módszerekre felfigyeltek a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos kutatói is, akik segítkeznek e módszerek elterjesztésében. /mti/

-. -

10.40

- 23 -

1121/21

bb 33. három-négy brigádonként tartják meg a közgyűlést a több ezer holdas hajdusági termelőszövetkezetekben

vid ká/j-Lm L1

1961. november 8.

a több ezer holdas hajdusági termelőszövetkezetekben az elmúlt években általában küldött gyűléseket tartottak közgyűlések helyett. a szövetkezeti gazdák egyrésze így nem vett részt a közös gazdaság legfelsőbb fórumán, nem voltak ott a határozatok meghozatalánál, nem ismerték a célkitűzéseket, s így nem tudtak beleszólni a gazdaság vezetésébe, tervezésébe. nem mindenkit tájékoztattak megfelelően, így többen nem helyeselték egyes intézkedéseket. a küldöttgyűlések helytelen gyakorlatát most felszámolják, nádudvaron és balmazújvároson már ebben az évben csak közgyűléseket rendeznek, s tekintettel arra, hogy olyan nagy terem nincs a községekben, ahol az egész tagság elfér, ezért 3-4 brigádonként hívják össze az embereket. a nádudvari vörös csillag tsz vezetője kimondta, hogy mindegyik közgyűlésen az elnök vagy annak helyettese köteles beszámolót tartani, tájékoztatni a tagságot a gazdaság eredményeiről. /mti/

bb 34. a tudományos ismeretterjesztő társulat

tm-Lm hk

1961. november 8.

meghívására egyhetes látogatásra hazánkba érkezett walter berthold, az ndk ismeretterjesztő társulatának elnöke helyettese. ittléte alkalmával előadásokat tart a német kérdéssről és a német demokratikus köztársaság ismeretterjesztő társulatának falusi akadémiáiról. /mti/

11.49

- 24 -

bb 35. időjárásjelentés

hmé szb

1961. november 8.

a meteorológiai intézet jelenti november 8-án, szerdán délelőtt:

felhős, helyenként ködös idő

a szovjetunió európai területének délkeleti részén kevésbé felhős, ködös idő uralkodik. európa többi részén tovább tart a felhős, sok helyen szeles, esős, őszi idő.

hazánkban tegnap erősen felhős idő volt, több helyen esett az eső. az eső mennyisége az északkeleti országrészben általában 10-12 milliméter között volt, de kisvárdán 25, tiszabecsen pedig 31 milliméter esőt mértek. az ország többi részén általában egy milliméter alatt maradt az eső mennyisége. az ország nyugati és keleti részei között fennálló hőmérsékletkülönbség még mindig fennáll, míg a dunántul legnagyobb részén a hőmérséklet napközben sem emelkedett 6 fok fölé. ugyanakkor az északkeleti országrészben 14-16 fok volt a legmagasabb hőmérséklet. hajnalban a levegő 3-8 fokig hűlt le.

ma országszerte tovább tart az erősen felhős, párás, helyenként ködös idő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 8.6 fok volt, a sokévi átlagnál 1.4 fokkal magasabb.

budapesten szerdán délelőtt a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtökön estig: felhős idő, néhány helyen kevés esővel. több helyen reggeli és délelőtti köd. gyenge légáramlás.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 7 - plusz 8 fok között.

a duna vízállása szerdán reggel budapestnél 150 centiméter. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a november 7-1, keddi 5. számú belkiadásunkon a bb 5. számú hír /vidéki ünnepek.../ 1. folyt. 2. bek. 4. sorában a név helyesen:

s t e g e r f e r e n c

- 25 -

13.55 Laeli

bb 36. kivirágzott a szilvafa bajánsenyén

vid tm sze ie

1961. november 8.

a vas megyei bajánsenye községben, avas Lajos mezőgazdász kertjében kivirágzott a szilvafa. a falu öregei és a néphit szerint a szilvafa kései virágbontása hosszú őst és enyhe telet jelent.
/mti/

--

bb 37. ötszázötven vetőgép dolgozott szerdán a tolna megyei termelőszövetkezetek földjein

vid te szb ie

1961. november 8.

az ünnepek alatt bőséges eső volt tolna megye minden részében, a legtöbb helyen 35-40 milliméter csapadékot mértek. szerdára elállt az eső, s néhány mélyenfekvő föld kivételével, teljes erővel folytathatták az őszi vetését.

szerdán reggel 500 gépállomási és termelőszövetkezeti vetőgép látott munkához, amelyeknek jelentős segítséget adnak az állami gazdaságok is. az állami gazdaságok vállalták, hogy 5.500 hold szövetkezeti földet felszántanak, 8.500 holdat pedig bevetnek. szerdán reggel a gépállomási és a szövetkezeti gépek mellett az állami gazdaságok 18 szántótraktora és 50 vetőgépe már a szövetkezeti földeken dolgozott.

a megye mezőgazdasági szakemberei szerint a kedvezőre fordult időjárás, valamint az állami gazdaságok segítsége lehetővé teszi, hogy november közepére az egész megyében végezzenek a vetéssel.
/mti/

--

14.23

- 26 -

14.23
K. S. Z. S. S.

bb 38. svájci idegenforgalmi és légügyi szakemberek magyarországon

i tz-lm ki

1961. november 8.

kedden svájci idegenforgalmi és légügyi szakemberek érkeztek hazánkba az Ibusz és a Malév meghívására. pénteki hazatérésükig hazánk idegenforgalmi létesítményeit tanulmányozzák, ellátogatnak a Balatonra, és az illetékes hazai szervekkel megbeszéléseket folytatnak idegenforgalmi és légügyi kérdésekről.
/mti/

--

bb 39. jó áztató esőt kaptak a „száraz megyék”, is - normális mederbe tért az időjárás

i cs/sze szb ie

1961. november 8.

a két ünnepnapon országos nagy esők áztatták a bő csapadékot már nyár közepe óta nélkülöző mezőket. hétfőn végre a Duna-Tisza közze és a Tiszántul déli fele, az ünnep második napján pedig az északnyugat „száraz megyék”, is kiadós, jó esőt kaptak. Hidasnémeti, Hortobágy és Debrecen vidékéről általában 20 milliméter körüli, Kisvárdáról 23, Tiszabecsről 31 milliméter csapadékot jelentettek. a Dunántulra és az északi hegyes vidékekre az utóbbi két napon ismét nagymennyiségű csapadék hullott. ezeken a vidékeken a gyakori és bőséges esőzés már gátolja az őszi szántás-vetési munkák befejezését. a csapadék ideiglenes eloszlására jellemző példái, hogy Budapest az idén összesen 331 milliméter esőt kapott, s ez a szokott évi mennyiségnek még 50 százalékát sem éri el.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint az időjárás most visszazökkent az évszaknak megfelelő normális medrébe. a jelek arra mutatnak, hogy mind a csapadék, mind pedig a hőmérséklet tekintetében normális, viszonylag nyugalmas napok következnek. rendellenességnek számít Európa időjárásában, hogy a Szovjetunió nyugati területein rendkívül enyhe az időjárás, noha más években már november elején kemény telek köszöntöttek ezekre a vidékekre.
/mti/

--

bb 40. pedagógusok utaztak Bulgáriába

k vt/ke szb sr

1961. november 8.

a magyar-bolgár kulturális egyezmény alapján pedagógus csoport utazott szerdán kéthetes tanulmányutra a bolgár népköztársaságba.
/mti/

15 45

K. S. Z. S. S.

-27-

bb 41. olasz műanyagipari kiállítás nyílt a váci utcában

t sz/tr vm ki

1961. november 8.

Szerdán a magyar kereskedelmi kamara váci utcai mintatermében olasz műanyagipari kiállítás nyílt, amelyen a montecatini vegyipari és ásványipari konszern ismerteti tevékenységét, bemutatja gyártmányait, a kiállítás megnyitóján - amelyen részt vett a magyar gazdasági élet számos képviselője és a budapesti diplomáciai testület több tagja - rinaldo mazetti, az olasz ipari csoport egyik igazgatója vázolta a montecatini konszern működését, s felhívta a figyelmet a polipropilén műanyagcikkre, a mopten, meraklin és meroklon textiliákra, amelyeket olasz tudósok kísérleteztek ki és gyártását a montecatini cég honosította meg. ennek az új műanyagoknak rendkívül könnyű a fajsúlya, 100 celsius foknál magasabb hőt is kibír, jó légáteresztő, ezért sokféle ruházati cikk és műszaki szövet készíthető belőle.

Ezután kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke méltatta a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok jelentőségét, elmondotta, hogy Magyarország rendszeresen részt vett a milánói vásárokon és gyakran megjelenik egyéb olasz kiállításokon is. „, örömmel üdvözljük most ezt a budapesten megrendezett olasz ipari bemutatót, amely minden bizonnyal hozzájárul gazdasági kapcsolataink további elmélyítéséhez, - mondotta.

A kiállítás megnyitóján résztvevő vendégeket dr. paolo vita-finzi, az olasz köztársaság magyarországi követe is üdvözlötte és hangsúlyozta, milyen jelentős szerepet tölt be a modern kémiában a műanyagipar, amelynek olaszországi eredményeit kívánja itt megismertetni ez a kiállítás. a kiállítás sok újdonságot tár a szakemberek elé, bemutatja, hogy az iparban és a közszükségleti cikkek gyártásánál milyen széles körben alkalmazható a különböző műanyag, amely a montecatini üzemének termelésében már kétharmad részt tesz ki. látható a bemutatón a bányasíktól a hűtőszekrényajtóig, a kötött fehérneműtől a függönyig, hogyan hódít teret mindennapi életünkben a műanyag. a kiállítást szerdán délután, csütörtökön és pénteken pedig 10-től 20 óráig a nagyközönség is megtekintheti. a kiállítás megnyitásával egyidőben megkezdődött az olasz szakemberek előadássorozata a gellért-szállóban, ahol szerdán este a meghívott szakembereknek divatbemutatót is tartanak a szintetikus szálakból készült ruházati cikkekből. tekintettel a nagy érdeklődésre, bár az eredeti programban ez nem volt, a divatbemutatót csütörtökön délután megisméltük./mti/

- 28 -

16.15
16.45

bb 42. új általános iskola szentesen

vid fm/ke vm fm

1961. november 8.

Szentes munkásnegyedében lakó gyermekek szerdán új általános iskolában kezdték meg a tanulást, a város legszebb, legkorszerűbb iskolája csaknem öt-és félmillió forintba került, a nyolc tantermet, fizikai, kémiai szertárat, az intézményhez tartozó orvosi rendelőt és lakást központi fűtéssel látták el./mti/

bb 43. épül a negyedik jégtörő hajó

vid t vm hk

1961. november 8.

A balatonfüredi hajógyárban szerdán megkezdtek a 4-es számú jégtörő építését, a szakemberek úgy tervezik, hogy ha az időjárás nem hátráltatja a munkát, a télen átadják az új vízijárművet is. a négy hajó összesen 3.200 lóerős teljesítményével képes lesz arra, hogy megrepessze és zajlásnak indítsa a legnagyobb jégdugókat is.

az új hajót egy érdekes műszaki újítás tökéletesen üzembiztosá teszi. a tervezők szovjet tapasztalatok alapján változtattak a hajófar vonalán, a zajlás közben leszakadó nagyobb jégtáblák így most már nem tehetnek kárt a hajócsavarban, mert az új farkképzés megváltoztatja a vízáramlás útját és a jégtömbök elsodródhatnak a csavarok mellől. ezzel eléri azt is, hogy javul a hajó vonóereje, ami a nyári fuvarozást teszi gazdaságosabbá./mti/

bb 44. új iparitanuló iskola veszprémben

vid szf/te vm

1961. november 8.

A munkaügyi minisztérium 306-os számú iparitanuló intézetének közműves tanulói részére csaknem nyolcmillió forintos költséggel új iskola épült fel veszprémben, a város egyik legszebb, legmodernebb épületében százszemélyes diákszállót és három tantermet adtak át a fiataloknak, akik az iskola építését jelentős értékű társadalmi munkával segítették./mti/

16.30
16.45

- 29 -

bb 41. olasz műanyagipari kiállítás nyílt a váci utcában

t sz/tr vm ki

1961. november 8.

Szerdán a magyar kereskedelmi kamara váci utcai mintatermében olasz műanyagipari kiállítás nyílt, amelyen a montecatini vegyipari és ásványipari konszern ismerteti tevékenységét, bemutatja gyártmányait, a kiállítás megnyitóján - amelyen részt vett a magyar gazdasági élet számos képviselője és a budapesti diplomáciai testület több tagja - rinaldo mazetti, az olasz ipari csoport egyik igazgatója vázolta a montecatini konszern működését, s felhívta a figyelmet a polipropilén műanyagcikkre, a moplen, meraklin és meroklon textiliákra, amelyeket olasz tudósok kísérleteztek ki és gyártását a montecatini cég honosította meg. ennek az új műanyagnak rendkívül könnyű a fajsúlya, 100 celsius foknál magasabb hőt is kibír, jó légáteresztő, ezért sokféle ruházati cikk és műszaki szövet készíthető belőle.

Ezután kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke méltatta a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatokat jelentőségét, elmondotta, hogy Magyarország rendszeresen részt vett a milánói vásárokon és gyakran megjelenik egyéb olasz kiállításokon is. „örömmel üdvözlök titeket most ezt a budapesti megrendezett olasz ipari bemutatót, amely minden bizonnyal hozzájárul gazdasági kapcsolataink további elmélyítéséhez, - mondotta.

A kiállítás megnyitóján résztvevő vendégeket dr. paolo vita-finzi, az olasz köztársaság magyarországi követe is üdvözlötte és hangsúlyozta, milyen jelentős szerepet tölt be a modern kémiában a műanyagipar, amelynek olaszországi eredményeit kívánja itt megismertetni ez a kiállítás. a kiállítás sok újdonságot tár a szakemberek elé, bemutatja, hogy az iparban és a közszükségleti cikkek gyártásánál milyen széles körben alkalmazható a különböző műanyag, amely a montecatini üzemének termelésében már kétharmad részt tesz ki. Látható a bemutatón a bányasisaktól a hűtőszekrényig, a kötött fehérneműtől a függönyig, hogyan hódít teret mindennapi életünkben a műanyag. a kiállítást szerdán délután, csütörtökön és pénteken pedig 10-től 20 óráig a nagyközönség is megtekintheti. a kiállítás megnyitásával egyidőben megkezdődött az olasz szakemberek előadásorozata a gellért-szállóban, ahol szerdán este a meghívott szakembereknek divatbemutatót is tartanak a szintetikus szálakból készült ruházati cikkekből. tekintettel a nagy érdeklődésre, bár az eredeti programban ez nem volt, a divatbemutatót csütörtökön délután megismétlik./mti/

- 28 -

16.15
16.45

bb 42. új általános iskola szentesen

vid fm/ke vm fm

1961. november 8.

Szentes munkásnegyedében lakó gyermekek szerdán új általános iskolában kezdték meg a tanulást. a város legszebb, legkorszerűbb iskolája csaknem öt-és félmillió forintba került. a nyolc tantermet, fizikai, kémiai szertárat, az intézményhez tartozó orvosi rendelőt és lakást központi fűtéssel látták el./mti/

bb 43. épül a negyedik jégtörő hajó

vid t vm hk

1961. november 8.

A balatonfüredi hajógyárban szerdán megkezdték a 4-es számú jégtörő építését. a szakemberek úgy tervezik, hogy ha az időjárás nem hátráltatja a munkát, a télen átadják az új vizijárművet is. a négy hajó összesen 3.200 lóerős teljesítményével képes lesz arra, hogy megrepessze és zajlásnak indítsa a legnagyobb jégdugókat is.

az új hajót egy érdekes műszaki újítás tökéletesen üzembiztosá teszi. a tervezők szovjet tapasztalatok alapján változtattak a hajófar vonalán. a zajlás közben leszakadó nagyobb jégtáblák így most már nem tehetnek kárt a hajócsavarban, mert az új farkképzés megváltoztatja a vízáramlás útját és a jégtömbök elsodródhatnak a csavarok mellől. ezzel eléri azt is, hogy javul a hajó vonóereje, ami a nyári fuvarozást teszi gazdaságosabbá./mti/

bb 44. új iparitanuló iskola veszprémben

vid szf/te vm

1961. november 8.

A munkaügyi minisztérium 306-os számú iparitanuló intézetének közműves tanulói részére csaknem nyolcmillió forintos költséggel új iskola épült fel veszprémben. a város egyik legszebb, legmodernebb épületében százszemélyes diákszállót és három tantermet adtak át a fiataloknak, akik az iskola építését jelentős értékű társadalmi munkával segítették./mti/

16.30
16.45

- 29 -

bb 45. az idén három, jövőre négy új rőtlex üzlet nyílik a fővárosban

i ta/sze vm ki

1961. november 8.

a háztartási és az élelmiszerboltokon kívül a háziasszonyok leggyakrabban a rőtlex-boltokat keresik fel. varrótűre, cémára, gombra és a többi rövidárura ugyanis szinte naponta szükség van. a kereskedelem ezért ezeknek a boltoknak az áruellátására különös gondot fordít. mint sós jános, a rőtlex igazgatója a szerdai sajtótájékoztatón elmondta, az elmúlt egy-két év alatt elérték, hogy ma már mindenféle rövidáru kapható az üzletekben. a vállalat vezetői elmondták azt is, hogy az áruellátás jobb megszervezésén kívül gondoskodnak a boltlánc fejlesztéséről is. az év végéig budapesten három új rövidáru-szaküzletet nyitnak. új bolt épül a szent istván park 20-as számú házban, a hévízi uti új lakótelepen és az üllői út 3-as szám alatt. jövőre négy új szaküzlet megnyitását tervezik. többek között új lakástextil szaküzlettel, gyorskiszolgáló rövidáru-bolttal és függöny szak-bolttal bővül az üzlethálózat. /mti/

- . -

bb 49. bányászakadémia nyílt várpalotán

vid szf/te vm

1961. november 8.

a fennállásának tizedik évfordulóját ünneplő bányászvárosban, várpalotán, megnyílt az első bányászakadémia. az akadémia előadásait a várpalotai jószerecsét művelődési házban tartják. a hallgatókat megismertetik az újabb geológiai, bányaművelési eljárásokkal. az akadémia első évfolyamára 130 várpalotai bányász jelentkezett. /mti/

- . -

bb 50. szakszervezeti képzőművészeti kiállítás

i tz/hné vm sr

1961. november 8.

november 10-én az építők rózsza ferenc művelődési házában nyílik meg a szakszervezeti képzőművészeti körök országos kiállítása. a kiállításon 62 képzőművészeti kör többszáz alkotása kerül bemutatásra. /mti/

- . -

16.40
16.50

- 30 -

bb 47. az örmény művészeti csoport látogatása a barátság házában

t ms/sze/m/sr

1961. november 8.

az örmény szszk hazánkban tartózkodó művészeti csoportja szerdán szamszon gaszparjan művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével a magyar-szovjet barátság házában találkozott a magyar zenei élet képviselőivel. a találkozáson számos ismert zeneszerző, zeneművész és zenekritikus vett részt. a vendégeket dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese üdvözölte. szamszon gaszparjan válaszában elmondta, hogy az örmény művészeti és kulturális élet fejlődése a lenini nemzetiségi politika szép példája. az örmény nép háromezeréves történelme semmiféle zenei intézményt vagy zeneiskolát nem tartott számon. a nagy októberi szocialista forradalom óta rohamos fejlődésnek indult örmény kulturális élet viszont 35 különböző zenei intézménnyel, fejlett zeneoktatással, számos színházzal, tudományos és kulturális intézménnyel gazdagodott.

a találkozó résztvevői sokáig szívélyes baráti légkörben voltak együtt. /mti/

- . -

bb 51. hatvanezer ismeretterjesztő előadás a falvakban

t cs/seze/m/hk

1961. november 8.

a tudományos ismeretterjesztő társulat agrártudományi szakosztályai országos választmányának elnöksége szerdán ülést tartott a kossuth-klubban. a dr. lázár vitmos egyetemi tanár elnököletével megtartott ülésen a falusi ismeretterjesztés idei őszi-téli programját tárgyalták meg. a most következő oktatási idényben több mint 60.000 ismeretterjesztő előadást rendeznek a falvakban és a mezőgazdasági jellegű városokban. az agrártudományi előadások száma eléri a tizenégyezret. a termelőségvetkezeti akadémia 525, az állami gazdasági és gépálmási akadémia 81, a nők akadémiaja 221, az ifjúsági akadémia 276, a falusi-községi munkásakadémia pedig 97 előadást szervez az ország különböző vidékein. /mti/

- . -

17.15
17.30

- 31 -

bb 46. termelési rekord a sztálinvárosi acélműben

vid szf/te vm hk

1961. november 8.

a sztálinvárosi martin acélmű dolgozói a huszonkettedik pártkongresszusi versenyben körülbelül két héttel ezelőtt üzemi csúcseredményt értek el. most, a november 7-i ünnepnapok alatt ismét kiemelkedő kemencekihasználással dolgoztak. Legjobban november 7-én, a nagy októberi szocialista forradalom ünnepén termeltek. ezen a napon a négy kemencénél a 12 martinászbrigád üzemi csúcseredményt ért el: harminckét tonnával tetőzték a két hét előtti rekordtermelést és 1762 tonna acélt csapoltak egy nap alatt, a két ünnepnapon hatszáz hat tonna acélt gyártottak terven felül, ehhez legtöbbször a hétéves november 7. kemence olvasztóit, a nagy, a bíró és a gerát-brigád tagjai járultak hozzá.

a sztálinvárosi acélműben hétfőn és kedden terven felül termelt 606 tonna acélból huszonötezer méter hosszú, másfél méter széles és két milliméter vastag lemezt lehetne hengerelni.

a meleghengerítő előnyújtó sorának hengereszei is üzemi csuccsal köszöntötték november 7-ét: körülbelül ezerötyszáz tonna öntecset hengereltek egy nap alatt./mti/

bb 48. aknamélyítési rekordra készült verebéli pál bányászbrigádja

vid szf/te vm

1961. november 8.

közvetlenül a nagy októberi szocialista forradalom ünnepe előtt kezdték meg a nógrádi szénmedence újabb bányájának, a katalinbányának az építését a bányászati mélyfúró vállalat zagyvapatfalvi üzemének szakemberei még kutatják a szénmezőt, de a nagybányai aknamélyítők már megkezdtek a bánya függőaknájának mélyítését is. a háromszázhusz méterre tervezett függőakna a környék legmélyebb szintű függőaknája lesz. verebéli pál tizenöt főnyi szocialista címért versenyző brigádját bízták meg a nagyjelentőségű munkával. a brigád a forradalom ünnepe utáni műszakban, szerdán, brigádértekezleten vitatta meg a mélyítéssel kapcsolatos feladatokat, majd elhatározta, hogy meggyorsítja a munkát.
/folyt.köv./

17.20

17.10

- 32 -

bb 56. a földművelésügyi minisztérium pártbizottságának ülése

sze/m/-li

1961. november 8.

a földművelésügyi minisztérium pártbizottsága szerdán ülést tartott, amelyen a mezőgazdaság második öt éves tervéről

/bb 48. aknamélyítési.....1.folyt./vm

a nógrádi szénmedencében eddig negyvenöt méter volt az egy hónap alatt elért legnagyobb mélyítési teljesítmény, az országos mélyítési rekordot pedig még 1958-ban tatabányán érték el, havi 54 méterrel. a verebéli brigád most hatvan méter elérését tűzte célul maga elé.

szerdán, a harmadonként öt-öt emberrel dolgozó brigád kemény szürke márgában a tizedik métert építette már./mti/

bb 52. Lengyel iróküldöttség érkezett hazánkba

k v hné vm li

1961. november 8.

a magyar irószövetség meghívására háromtagú Lengyel iródelegáció érkezett hazánkba. a vendégek, - jerzy putrament, a küldöttség vezetője, a lengyel irószövetség alelnöke, w. ojciech zukrowski író és marian jachimowicz költő - két hetet töltenek Magyarországon, tanulmányozzák népünk életét, a magyar irodalmat, találkoznak írókkal, költőkkel, kritikusokkal.

a lengyel iródelegáció tiszteletére a magyar írók szövetsége november 10-én, pénteken fogadást rendez a szövetség székházában.
/mti/

bb 53. Indiában üzembehelyezték a legújabb magyar gyártmányú erőműberendezéseket - a gépek kifogástalanul működnek

i sl/tr vm ki

1961. november 8.

India kasmir tartományában lényegesen bővítik a ganderbáli és a moharai erőműveket, s ehhez a magyar ipar közreműködését is kérték. az erőművekhez eddig négy, egyenként 5.7 megavoltamperes hidrogénrátort készített a klement gottwald villamosági gyár, ezenkívül a helyszíntre szállította a gépekhez tartozó transzformátorokat és több magyar szerelő is Indiába utazott a munka irányítására.
/folyt.köv./

17.38

18.18

- 33 -

bb 46. termelési rekord a sztálinvárosi acélműben

vid szf/te vm hk

1961. november 8.

a sztálinvárosi martin acélmű dolgozói a huszonkettedik pártkongresszusi versenyben körülbelül két héttel ezelőtt üzemi csúcseredményt értek el. most, a november 7-i ünnepnapok alatt ismét kiemelkedő kemencekihasználással dolgoztak. Legjobban november 7-én, a nagy októberi szocialista forradalom ünnepén termeltek. ezen a napon a négy kemencénél a 12 martinászbrigád üzemi csúcseredményt ért el: harminckét tonnával tetézték a két hét előtti rekordtermelést és 1762 tonna acélt csapoltak egy nap alatt, a két ünnepnapon hatszáz hat tonna acélt gyártottak terven felül. ehhez legtöbbször a hétéves november 7. kemence olvasztárai, a nagy, a bíró és a gerát-brigád tagjai járultak hozzá.

a sztálinvárosi acélműben hétfőn és kedden terven felül termelt 606 tonna acélból huszonötezer méter hosszú, másfél méter széles és két milliméter vastag lemezt lehetne hengerelni.

a meleghengermű előnyújtó sorának hengerészei is üzemi csuccsal köszöntötték november 7-ét: körülbelül ezeröttszáz tonna öntecset hengereltek egy nap alatt. /mti/

bb 48. aknamélyítési rekordra készül verebelyi pál bányászbrigádja

vid szf/te vm

1961. november 8.

közvetlenül a nagy októberi szocialista forradalom ünnepe előtt kezdték meg a nógrádi szénmedence újabb bányájának, a katalinbányának az építését a bányászati mélyfúró vállalat zagyvápálfalvi üzemének szakemberei még kutatják a szénmezőt, de a nagybányai aknamélyítők már megkezdték a bánya függőaknájának mélyítését is. a háromszázhusz méterre tervezett függőakna a környék legmélyebb szintű függőaknája lesz. verebelyi pál tizenöt főnyi szocialista címért versenyző brigádját bízták meg a nagyjelentőségű munkával. a brigád a forradalom ünnepe utáni műszakban, szerdán, brigádértekezleten vitatta meg a mélyítéssel kapcsolatos feladatokat, majd elhatározta, hogy meggyorsítja a munkát. /folyt.köv./

17.20

17.10

- 32 -

/bb 48. aknamélyítési.....1.folyt./vm

a nógrádi szénmedencében eddig negyvenöt méter volt az egy hónap alatt elért legnagyobb mélyítési teljesítmény, az országos mélyítési rekordot pedig még 1958-ban tatabányán érték el, havi 54 méterrel. a verebelyi brigád most hatvan méter elérését tűzte célul maga elé.

szerdán, a harmadonként öt-öt emberrel dolgozó brigád kemény szürke márgában a tizedik métert építette már. /mti/

bb 52. Lengyel iróküldöttség érkezett hazánkba

k v hmé vm li

1961. november 8.

a magyar irószövetség meghívására háromtagú lengyel iródelegáció érkezett hazánkba. a vendégek, - jerzy putrament, a küldöttség vezetője, a lengyel irószövetség alelnöke, w. ojciech zukrowski író és marian jachimowicz költő - két hetet töltenek Magyarországon, tanulmányozzák népünk életét, a magyar irodalmat, találkoznak írókkal, költőkkel, kritikusokkal.

a lengyel iródelegáció tiszteletére a magyar írók szövetsége november 10-én, pénteken fogadást rendez a szövetség székházában. /mti/

bb 53. indiában üzembehelyezték a legújabb magyar gyártmányú erőműberendezéseket - a gépek kifogástalanul működnek

i sl/tr vm ki

1961. november 8.

india kasmir tartományában lényegesen bővítik a ganderbáli és a moharai erőműveket, s ehhez a magyar ipar közreműködését is kérték. az erőművekhez eddig négy, egyenként 5.7 megavoltamperes hidrogénrátort készített a klement gottwald villamosági gyár, ezenkívül a helyszínrre szállította a gépekhez tartozó transzformátorokat és több magyar szerelő is Indiába utazott a munka irányítására. /folyt.köv./

17.38

18.15

- 33 -

/bb 53. indiában üzembehelyezték.....1.folyt./vm

most távirat érkezett a gyárba, melyben jelentik, hogy a ganderbáti erőműben két generátor és 20 transzformátor szerelését befejezték, a berendezéseket üzembe helyezték és a gépek kifogástalanul működnek./mti/

bb 54. a rendőrség felhívása

sze/m/sr

1961. november 8.

november 4-én, 18 órakor taksony község belterületén, egy ismeretlen gépkocsi halálra gázolta buzek jános taksonyi lakost, aki kivilágított kerékpárján szabályosan közlekedett. a gázoló gépkocsi vezetője a baleset színhelyéről elhajtott. a baleset időpontjában több gépkocsi haladt budapest irányából kiskuntlacháza felé, illetve onnan budapest felé. a rendőrség felkéri mindazokat, akik a fenti balesetről tudomással bírnak, vagy valamilyen adatot tudnak szolgáltatni, a nyomozás érdekében sürgősen **jelentsek** személyesen, írásban vagy távbeszélőn a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályának: budapest, 6., aradi utca 21-23, a távbeszélő száma: 124-278/229 mellék.
/mti/

bb. 55. megváltozott a televízió november 9-1, csütörtöki műsora

m/

1961. november 8.

20 óra 30-ig a műsor változatlan. körülbelül 21.40-kor örmény művészek hangversenye a stúdióban. körülbelül 22.10-kor hírek és a tv-hiradó ismétlése.

/mti/

bb 56. a földművelésügyi minisztérium pártbizottságának ülése

sze/m/-li

1961. november 8.

a földművelésügyi minisztérium pártbizottsága szerdán ülést tartott, amelyen a mezőgazdaság második öt éves tervével kapcsolatos feladatokat tárgyalták meg. a kibővített ülésen résztvettek losonczy pál földművelésügyi miniszter, németh károly, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője, a miniszterhelyettesek, s a minisztérium vezető munkatársai. a beszámolót király ernő, a pártbizottság titkára tartotta.
/mti/-

bb 55. negyvenöt autó a november 10-i gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsolásán

m/li

1961. november 8.

a gépkocsi nyereménybetétkönyvek második sorsolására november 10-én este hat órakor kerül sor a magyar néphadsereg központi klubjának színháztermében /5., váci utca 38/. a sorsoláson azok a tízezer forintos gépkocsi nyereménybetétkönyvek vesznek részt, amelyeket július 31.-e előtt váltottak, s október 31-én még érvényben voltak. ugyanakkor sorsolják az április 30-ig váltott és ugyancsak október 31-én még érvényben lévő 5000 forintos gépkocsi nyereménybetétkönyveket is. összesen 45 személygépkocsit sorsolnak ki. ebből 29.921 darab 10.000 forintos nyereménybetétkönyvre 36 darab gépkocsi jut, mégpedig skoda felicia, skoda octavia, warszawa, moszkvics, trabant-combi, trabant limousine, renault floride, simca etoile, gépkocsik. a 7729 darab 5000 forintos betétkönyvre 9 darab autónyermény jut, mégpedig skoda felicia, skoda octavia, moszkvics, trabant limousine, renault dauphine gyártmányok.

a sorsolás nyilvános. a belépés díjtalan.

a szerencsés nyertesek mellett, hogy értékes személygépkocsi birtokosai lesznek a betétkönyvben elhelyezett összeg felett is szabadon rendelkeznek. akik tovább is benn tartják gépkocsi nyereménybetétkönyvüket, a következő sorsoláson is részt vesznek.

/mti/

18.12
18.30

- 35 -

bb 58. időjárásjelentés

m/hné/Li

1961. november 8.

a meteorológiai intézet jelenti november 8-án, szerdán este 18 órakor:

felhős, helyenként ködös idő

várható időjárás csütörtökön estig: felhős idő, néhány helyen kevés esővel, több helyen reggeli és délelőtti köd, gyenge légáramlás.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-8 fok között.

/mti/

...-

bb 59. a nógrád megyei képviselőcsoport ülése

vid tr vm Li

1961. november 8.

szerdán salgótarjánban ülést tartott az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja, s a megye idegenforgalmáról valamint a növényvédelem és a vadgazdálkodás időszerei kérdéseiről tárgyaltak. Jakab Sándor, a megyei pártbizottság első titkára elmondta, hogy az utóbbi időben nagymértékben fejlődött a megye idegenforgalma. január elsejével megalakul salgótarjánban a megyei idegenforgalmi hivatal. a képviselők számos javaslatot tettek az idegenforgalom további fejlesztésére. a többi között megállapították, hogy a turisták egyre nagyobb számban keresik fel a festői salgói vár vidékét, ahol tavasztól új strandfürdő is várja a látogatókat. a strandot a salgói bányászok társadalmi munkával építették.

a képviselőcsoport a növényvédelem helyzetéről tárgyalva elhatározta; javasolja, hogy a nógrád megyei tanács mielőbb vitassa meg a növényvédelem helyi erővel is megoldható feladatait és segítse azok megoldását. /mti/

...-

20.42 ✓

- 36 -

ah

bb 60. örmény vendégművészek hangversenye a magyar sajtó házában

k vt/m/hné/Li

1961. november 8.

a hazánkban vendégszereplő örmény művészek szerdán este nagyszerű hangversenyt adtak a magyar sajtó házában.

/mti/

...-

- v é g e -

- 37 -

ah

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. elektronikus számítógép az adóberendezésben, színes foszforpontok a képernyőn - hol tart ma a színes televízió

t tz/hné vm ki

1961. november 9.

szerdán este az ötvös Loránd fizikai társulatban népes hallgatóság előtt tartott előadást Simon Gyula, a budapesti műszaki egyetem vezetéknélküli híradástechnikai tanszékének tudományos munkatársa a színes televízió helyzetéről és jövőjéről.

elmondotta, hogy körülbelül egy évtizede kezdődött meg a kísérletezés a színes televízióval. számos eljárással próbálkoztak, de már néhány év alatt kialakult az a módszer, amely jelenleg szinte általánosan elfogadottnak tekinthető.

ez az eljárás azzal indul, hogy az adóberendezés „szeme”, előtt levő kép minden egyes pontjának színét három színre, pirosra, zöldre és kékre bontják szét. ezeket az összetevő színeket három felvevő csatorna elektromos jelek - információk - formájában továbbítja a berendezés elektronikus készülékéhez, amely a színinformációkat szabályszerű matematikai módszerekkel feldolgozza és három másfajta információt állít elő belőlük: a fényesség-értéket, a színárnyalatot és a szín telítettségét. ezeket az információkat azután a berendezés addig alakítja tovább, amíg végülis egyetlen csatornán jutnak ki a térbe.

a vevőkészülék a hozzá érkező elektromos jeleket az ugynevezett színes képcső és a különleges ernyő segítségével alakítja vissza színes képekké. a képcsőben három „elektronágyból”, három elektronsugár vágódik a képernyőre, amelyet teljesen elborítanak a szorosán egymás mellett elhelyezett, rendkívül apró piros, zöld és kék foszforpontokból álló képelem-csoportok. az elektronsugarak teljesen szintelenek, de mindegyik éppen a szükséges intenzitással csakis a neki megfelelő színű foszforpontokra csapódhatnak, mire ezek pontosan olyan intenzitással villannak fel, miközben az elektronok átsuhannak rajtuk, hogy a három szín együttesen éppen az eredetivel azonos szín érzetét keltsék a néző szemében.

/folyt.köv./

6.-

KV